

Boldog Károly- imakönyv

Károly Király Nemzetközi Imaliga a Népek Békéjéért
Magyar Tagozat

„Megáldom Károly főherceget, az Osztrák-Magyar Monarchia jövőendő császárat, aki nagy megbecsülést szerez és áldást hoz országaira és népeire – noha ezt csak halála után fogják megérteni.”

Szent X. Piusz pápa

„A keresztények legfontosabb feladata Isten akaratának keresése, felismerése és követése az élet minden területén. A keresztény államférfi, Ausztriai Károly nap mint nap szembenézett ezzel a kihívással. Az ő szemében a háború »valami szörnyűségnek« tűnt. Az első világháború zűrzavarában arra törekedett, hogy elődöm, XV. Benedek békekezdeményezését támogassa. Károly császár a kezdettől fogva úgy tekintett a hivatalára, mint népeiért végzett szent szolgálatra. A fő gondja az volt, hogy a keresztény életszentségre szóló hivatást kövesse politikai cselekedeteiben is. Ennek köszönhetően sokat foglalkozott a társadalmi segítségnyújtás gondolatával. Legyen ő mindannyiunk számára példakép, de leginkább azoknak, akik ma Európában politikai felelősséget viselnek!”

Szent II. János Pál pápa

„[Ausztria és Magyarország] nemrég boldoggá avatott polgárai, mint Franz Jägerstätter, Restituta Kafka nővér, Batthyány-Strattman László és Habsburg-Lotaringiai Károly nagyobb távlatokat tudnak mutatni nekünk. Ezek a boldogok különböző életutakon keresztül ugyanolyan odaadással helyezték magukat Isten és a felebaráti szeretet szolgálatába. Ők ezért a hit útján iránymutató példaképek számunkra, és egyúttal a nemzetek közötti kölcsönös megértés tanúságtevői.”

XVI. Benedek pápa

„Károly mindenekelőtt egy jó családapa volt, és mint ilyen, az élet és a béke szolgája. Az őt kísérő félreértés és gúnyolódás ellenére is minden erejét a béke elérésére fordította. Ezért is példamutató korunk számára, és bátran kérhetjük égi közbenjárását az emberiség békéjéért.”

Ferenc pápa

© Károly Király Nemzetközi Imaliga a Népek Békéjéért
Magyar Tagozat

Összeállította: P. Boniface Hicks OSB és Suzanne Pearson

Kilenced: Msgr. dr. Reinhard Knittel OSB

Fordította: Uhel Péter

Életrajz: Pánczél Hegedűs János

A magyar online kiadást szerkesztette: Kovács Gergely

A szerkesztő munkatársa: Nagy Brigitta

Tördelés: Bors Katalin

A kiadvány részben nem egyháziilag jóváhagyott szövegeket tartalmaz, ezért kizárólag a magánimádság céljait szolgálja. Készült a Pro Regno Hungariae Alapítvány támogatásával.

Tartalomjegyzék

Károly Király Imaliga.....	9
Imádságok	13
Imakilenced.....	20
Károly szavai	48
Liturgikus szövegek.....	50
Károly király életrajza	58
Károly király életének fontosabb eseményei....	72

Károly Király Imaliga

A mikor Boldog Károly nyolcéves volt, a stigmatizált soproni orsolyita apáca, Vincencia nővér azt mondta róla, hogy „A fiatal főherceget imákba kell burkolni, mert császár lesz belőle, sokat fog szenvedni és célpontja lesz a pokol támadásainak.” Attól kezdve egy kisebb csoport rendszeresen imádkozott érte és szándékára. Megpróbáltatásokkal teli életében, száműzetésében és korai halálában megmutatkozott, milyen fontos volt ez a jövendölés és valóban milyen nagy szüksége volt az imádság támogató erejére. Az isteni gondviselésnek köszönhetően feltárult Boldog Károly igazi személyisége, erényei minden rágalomtól megszabadulva ismertté lettek. Jámbor halálától kezdve egészen a mai napig sok nehézséggel küzdő ember fordul hozzá, és égi közbenjárásának köszönhetően számos ima meghallgatásra talál Istennél.

Mivel rövid uralkodása alatt Károly király mindvégig a békére törekedett, kétségtelen, hogy ma is hathatós közbenjárónk lehet a világ békéjéért. A Vincen-

cia nővér által sugalmazott kis csoportból fejlődött ki az Imaliga, mely a világ számos országában elterjedt. Károly király halálának ötvenedik évfordulóján, 1972. április 1-jén egy egyházi bizottság a családtagok jelenlétében felnyitotta koporsóját. Kiderült, hogy a király holtteste viszonylagos épségben megőrződött. 2004-ben Károly királyt boldoggá avatták. Szent II. János Pál pápa 2003. április 12-én kinyilvánította, hogy Károly hősiességben gyakorolta a keresztény erényeket és felruházta őt a Tiszteletreméltó címmel. Az erénygyakorlást elismerő dekrétum így fogalmaz: „A biztos erkölcsi tartás és a szilárd hit embere volt, aki igyekezett mindent megtenni népeiért és uralkodói rendelkezéseit az Egyház társadalmi tanításához igazította. Elősegítette az igazságosságot és a békét, és egész életében vágyakozott az életszentségre. Példamutató keresztény férj, apa és uralkodó volt.”

Szent II. János Pál pápa 2003. december 20-án elismert egy Károly király közbenjárásának tulajdonított csodás gyógyulást, ez szabaddá tette az utat a boldoggá avatáshoz. A csoda egy lengyel szerzetesnővérrel történt meg, aki egy nagy kórház elöljárója volt Brazíliában. Az 1970-es években súlyos lábpanaszai

voltak és hamarosan fel sem tudott már kelni az ágyból. A lába néhány, sikertelennek bizonyuló műtét után sem gyógyult, hanem elfertőződött és állandó fájdalmakat okozott neki. Amikor az egyik nővértársas az javasolta, hogy imádkozzon Károly királyhoz, visszautasította egy ismertebb szent kedvéért. Ám a fájdalmak és a fertőzés csak terjedt, és felmerült, hogy amputálni kell a lábát. Ezért végső kétségbeesésében Károly király közbenjárását kérte, és másnapra tökéletesen meggyógyult. Károly királyt 2004. október 3-án II. János Pál pápa avatta boldoggá.

*A Károly Király Nemzetközi Imaliga
a Népek Békéjéért tagjai törekednek arra,
hogy Boldog IV. Károly király példáját követve:*

- Isten akaratát keressék és kövessék a mindennapi életükben;
- Az igazságosság és a béke ügyéért dolgozzanak életük minden területén, a családtól kezdve a szélesebb közösségekig;
- Engesztelést végeznek a világ békéjéért, és Isten irgalmát kérik a személye ellen elkövetett minden méltánytalanságért.

A tagok kötelezik magukat arra, hogy:

- Naponta imádkozzák valamelyik Liga-imát. és életállapotuknak megfelelően havi egy mise-szándékot följánlanak;
- Amennyiben lehetséges, részt vesznek az éves békezesarándoklaton, miséken, lelkigyakorlatokon, előadásokon és az Imaliga más rendezvényein;
- Tevőlegesen előmozdítják Boldog IV. Károly király szenttéavatási ügyét.

Imádságok

Mindenható Isten, Uralkodók Ura és Királyok Királya, aki végtelen atyai szereteteddel örködsz az emberek és a nemzetek sorsa felett, te szolgálád, Károly császárt és királyt az Ausztriai Házból arra hívtad, hogy nehéz időkben népei atyjaként szolgáljon, és minden erejével előmozdítsa a béke ügyét. Ő, életének föllaldozásával megmutatta hajlandóságát a te szent akaratod végrehajtására. Kérünk téged, hogy közbenjárására add meg nekünk a kegyelmet, hogy az ő példáját követve a béke igaz ügyét szolgáljuk, melyet a te szent akaratod hűségese teljesítésében fedezünk fel. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik, a Szentlélekkel egységben, Isten, mindörökkön örökké, ámen.

Urunk, Jézus Krisztus, a megváltás, melyet elhoztál nekünk, rendet és békét hoz a világnak, ám ezt túl gyakran visszautasítjuk. Kérünk téged, hogy irgalmas szeretettel fogadd el

munkánkat és imáinkat, melyeket engesztelésül ajánlunk föl a te Szentséges Szívednek minden, háború útján elkövetett igazságtalanságért. Add, hogy imáink és lemondásaink segítsenek békét hozni a világba és engeszteljenek a te szolgád, Károly király ellen elkövetett számos igazságtalanságért és méltánytalanságért, és add, hogy őt mielőbb szentjeid sorában tisztelhessek.

Legszentebb Szentháromság, szívem mélyéből imádlak téged és hálát adok neked mindazon jótéteményekért, melyekkel az Ausztriai Házból való Boldog Károlyt elhalmoztad. Mélységes hitéből fakadóan egész életét a te isteni dicsőséged és a rábízottak önzetlen és készséges szolgálatára szentelte. Erősíts meg minket az ő segítő közbenjárása által, ha a csüggedés, a magány, a megbocsátásra való készség hiánya vagy betegség nyomasztana minket, és ugyancsak Károly közbenjárására add meg nekünk a jó és békés halál kegyelmét. Az Ausztriai Házból való Boldog Károly közbenjárására nagy irgalmadban, kérlek, hallgasd meg személyes kérésemet is. Dicső-

ség és hála neked, mindenható és örök Isten, most és mindörökké, ámen.

Hatalmas Isten, a te Fiad Szentséges Szívének szeretetéért, segíts meg minket és minden nemzetet szükségünk idején. Kérünk téged, hogy imáinkat és lemondásainkat fogadd engesztelésül a mindenütt jelenlévő igazságtalanságért. Segíts követni szolgád, Károly király példáját, aki annak ellenére, hogy megaláztatást, rágalmazást és száműzetést szenvedett, hűséges maradt hozzád, és mindig a te akaratod szerint kívánt cselekedni. Add, hogy példás hűsége jutalmául szentként tisztelhessek őt. Ezt kérjük a mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik, a Szentlélekkel egységben, Isten, mindörökkön örökké, ámen.

Mindenható Isten, ki az örökkévalóságtól kezdve szolgádat, Károlyt az uralkodói méltóságra hívtad, számos nemzet atyjává tetted, és a kereszt királyi útjára kiválasztottad, alázatosan kérünk, hogy szentként tisztelhessek őt, és erényei példáját követve kapjuk meg a kegyelmet,

hogy szívünket a te szeretett Fiad Szentséges Szívéhez hasonlóvá alakítsuk. Ezt kérjük a mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik, a Szentlélekkel egységben, Isten, mindörökkön örökké, ámen.

Boldog Károly király, te a nehéz feladatokat és éleled minden kihívását Istentől kapott feladatnak tekintetted, gondolkodásodban, döntéseidben és tetteidben csak a Szentháromságban bíztál. Kérünk téged, könyörögj értünk Istennél, hogy adjon nekünk bizalmat és erőt az emberileg kilátástalan helyzetekben, hogy mi se adjuk fel, hanem hittel járjuk Isten útját.

Járj közben számunkra a kegyelemért, hogy szívünket Jézus Szentséges Szívéhez hasonlóvá alakíthassuk. Segíts nekünk: 1. hogy együttérezzünk a szegényekkel és a nélkülözőkkel, és tevőlegesen is segítsük őket, 2. hogy tántoríthatatlanul harcoljunk a békéért a magunk környezetében és a világban, 3. hogy magunkat minden élethelyzetben reményel

és bizalommal telve Isten kezébe helyezzük, és ezáltal mi is, ahogyan te, öhozzá jussunk, Krisztus, a mi Urunk által, ámen.

Szentéletű Károly király, keresztény uralkodó, katolikus hívő, odaadó férj és édesapa, te Istent előbb e hivatások példaszerű megélésével, majd türelemmel viselt szenvedésed és jámbor haláloed hősieles tanúságtételével dicsőítetted meg. Elfogadtad Isten titokzatos hívását, hogy életedet áldozatként ajánld föl népeid üdvösségéért: nem csupán fiatal életed elvesztésével és az ezt megelőző testi szenvedésekkel, hanem amikor Zita királynét és nyolc fiatal gyermekedet – köztük az akkor még meg sem született Erzsébetet – fájdalomban és bizonytalanságban kellett hátrahagynod a földi világban.

Te nem részesültél a gyógyulás kegyelmében, de égi közbenjárásodra számosan részesültek ilyen kegyelmekben, imáik meghallgatásra találtak, és közülük sokan súlyos betegségekből csodálatos gyógyulást nyertek. Kérlek, segíts nekem is, Istenünknel közbenjárva, hogy szabadítson meg tel-

jesen ettől a betegségtől (vagy ettől az egyéb gondtól, bajtól) és tökéletesen állítsa helyre testi és lelki egészségemet, ha ez szent akaratával megegyezik. Kérlek, addig is segíts nekem, hogy betegséged során mutatott erényeidet utánozhassam, és felhasználhassam ezt a nehéz időt arra, hogy másokért imádkozzam, az Úristent engeszteljem és Jézus Krisztussal egyre közelebbi kapcsolatba kerüljek, ámen.

Felséges Atyaisten, azzal, hogy nekünk ajándékoztad Boldog Károlyt, példát is adtál a te követésedre. Ő különösen nehéz időkben teljesítette súlyos kötelességeit anélkül, hogy bármikor is elvesztette volna hitét. Mindig a te Fiadat, az egyedül igaz Királyt követte.

A lázatos életet élt, őszintén szerette a szegényeket és szívvel-lélekkal átadta magát a béke szent ügyének. Akkor is, amikor élete vesztélyben forgott, kitartóan bízott benned, életét a kezébe helyezte. Mindenható és irgalmas Isten, kérünk téged, hogy Boldog Károly király közbenjárására add

meg nekünk az ő feltétlen hitét, hogy az támaszunk legyen a legnehezebb élethelyzetekben is; és a bátorságot, hogy mindenben a te egyszülött Fiad példáját kövessük. Nyisd meg szívünket a szegények felé, és erősítsd meg a béke iránti elköteleződésünket családjainkban és közösségeinkben, valamint a világ összes nemzete között. Krisztus, a mi Urunk által, ámen.

Jézus Szentséges Szíve, biztos mentsvára vagy te a szegénynek és a gyámoltalannak, kérünk téged, irgalmazz nekünk és add kegyelmedet, hogy szolgálj, Károly király erényes példáját követni tudjuk, és kérünk téged – Szentséges Édesanyád Szeplőtelen Szívének közbenjárására, akitől semmit nem tagadsz meg –, hogy őt mielőbb szentként tisztelhesük. Ámen.

Imakilenced

(Kilenc napon át, naponta elmondott ima.)

Mennyei Atyánk, Boldog Károly által példát adtál népednek, hogyan éljünk hitelesen és bátorsággal minőségi és mély lelki életet. Uralkodóként a közéleti, családapaként a személyes élete és minden cselekedete a katolikus értékek megvalósítására irányult. Az eucharisztikus Jézus iránti szeretete csak növekedett a megpróbáltatások idején, és amikor a saját életét a népeiért áldozta fel, lelkében egyesült Krisztus áldozatával. Károly király tisztelte és szerette az Istenanyát, és egész életében buzgón imádkozta a rózsafüzért. Erősíts meg, kérünk, az ő közbenjárása által, ha elbátortalanodás, félnétség, magány, keserűség vagy reményvesztettség nyugtalanítaná a szívünket. Engedd, kérünk, hogy hű szolgádat követve önzetlenül szolgálhassuk testvéreinket a te akaratod szerint.

Kérlek, hallgasd meg könyörgésemet és teljesítsd kérésemet *(itt említse meg az imaszándékát)*.

Add, kérünk, hogy Boldog Károly királyt mielőbb szentként tisztelhesük a te Szent Neved dicsőségére, a Boldogságos Szűz Mária dicséretére, hogy ezáltal áldás fakadjon Egyházad teljes közösségére, amen.

ELSŐ NAP

Az Eucharisztia tisztelete

Boldog Károly az Oltáriszentség bűvkörében élt. Vonzotta e csoda kegyelmi kisugárzása, és szerette Urunkat meglátogatni a templomokban amikor a kormányzás gondjai nyugtalanították, vagy amikor csak szokása szerint reggelente az oltáron jelenlévő Krisztustól várta a megerősítést és az iránymutatást. Bárhol is járt, mindig úgy alakította, hogy legyen a közelben legalább egy kápolna az Oltáriszentséggel. Az Eucharisztia iránti hódolata olyan apróságokban is megmutatkozott, mint hogy odafigyelt az örökmécsesre, hogy az soha ki ne aludjon. Naponta többször mondogatta, hogy *„Mennem kell, meg kell nézmem, hogy ég-e még az oltármécses”*. Mikor ezt közölte, mindenki tudta, hogy egy ideig nem lesz elérhető, mert az Oltáriszentség előtt imádkozik.

Maurus Carnot bencés atya azt mesélte Károly királyról, hogy *„Disentisben (Svájc) nem számított, hogy esett a hó vagy hóviharak voltak, mindig pontosan érkezett a szentmisére a Szűzanya templomába, ahol mindig szentáldozáshoz járult és ahol göndör hajú kisfiúként Ottó koronaherceg ministrált.”*

A király halálos betegsége alatt még erősebben vágyakozott az Oltáriszentség gyakori vételére. A betegszobája melletti helységben gyakori volt a szentmiseáldozat bemutatása. Eleinte az ajtót résnyire hagyták nyitva, hogy kellő visszavonultságban és mások megfertőzésének a kockázata nélkül tudjon részt venni a szentmisén. Hamarosan kérte, hogy tárják ki az ajtót: *„Úgy vágyom látni az oltárt!”*. Olyan tisztelettel viseltetett az Oltáriszentség iránt, hogy le is mondott volna róla, amikor attól tartott, hogy a folyamatos köhögése miatt nem tudná méltó módon magához venni. Ám a köhögése meglepő módon a szentmise alatt mindig jelentősen csillapult. Olyan volt, mintha egy különleges személyes vágyat és vonzalmat érezne a szentáldozásra. Mikor megkérte a királynét, hogy szóljon a papnak, hogy mégis szentáldozáshoz kíván járulni, ő azt mondta neki, hogy ez nem lehetséges,

mivel Mensdorff grófnő fogja magához venni az egyetlen átváltoztatott szentostyát. De Károly királyt nem lehetett eltántorítani, így Zita királyné kérdően a miséző paphoz lépett. Kiderült, hogy ő már akkor belső indíttatásra még egy további ostyát konszekrált a királynak.

Ahogy élt, úgy is hunyt el. Életében egyesült Jézussal az Oltáriszentségben, és az Eucharisztia volt figyelmének középpontjában akkor is, amikor meghalt. Halála előtt fél órával áldozni kívánt. Annak ellenére, hogy arca sápadt és megfáradt volt a betegségtől, sugárzott a boldogságtól, amikor magához vette az Oltáriszentséget. Ez az örömteli arckifejezés megmaradt a halála utáni pillanatokban is. Zsámboky Pál atya a haldokló szemei elé tartotta az Oltáriszentséget, és így ő az Eucharisztia jelenlétében mondta el élete utolsó szavait: *„Legyen meg a te akaratod, Jézus, Jézus, gyere!”* Utolsó leheletével suttogetta *„Jézus”* legszentebb nevét. Így hívta el az örökmécses jelképezte örök világosság, melyre egész életében oly gondosan vigyázott a saját kápolnájában.

Imádság:

Én Uram, én Istenem, a te hűséges szolgád, Károly király csodálatos példáját követve sűrűn látogatlak téged a templomokban, és örömmel és vágyakozva veszelek magamhoz a legméltóságosabb Oltáriszentségben. Kérlek, hallgasd meg könyörgésemet és teljesítsd kérésemet (itt említse meg az imaszándékát) Boldog Károly király közbenjárására, ámen.

MÁSODIK NAP***A Jézus Szíve iránti tisztelet***

Szelíd és alázatos szívű Jézus, alakítsd szívünket a te Szent Szíved szerint. 1918. október 2-án Boldog Károly felajánlotta magát és családját Jézus Szentséges Szívének. Azok a félreértések, rágalmak, az üldöztetés és életveszély, valamint a végső, fájdalmas betegség, melyeket mind a népeiért ajánlott fel, lehetővé tették Károly király számára, hogy átélje, amit Jézus a szíve mélyén átélt.

A király a száműzetésben és a betegségben is komolyan vette uralkodói kötelességeit. Amikor Zita

királyné felolvasott neki az újságokból, mindig félt attól, hogy ezek a cikkek túlzottan felzaklatják a királyt. Ezért kérte, hogy ne kelljen felolvasnia, mert ez káros lehet a gyógyulására, az egészségére. De Károly azt vallotta: „Kötelességből tájékozódom, nem kedvtelésből!”

A Szent Szív iránti buzgó szeretete adott erőt a királynak utolsó, fájdalmas betegsége során. Halálos ágyán ezt mondta Mensdorff grófnőnek: „Olyan jó érzés hittel és bizalommal lenni Jézus Szíve iránt. Enélkül a nehézségek elviselése lehetetlen volna.”

Boldog Károly élete és halálos betegsége során végig a párnája alatt tartott egy Szent Szív-képet. Egyszer Zita királyné látta, hogy férjének különösen nagy szüksége lenne a pihenésre. Kivette a képet a párna alól és a király szeme elé tartotta. Azt mondta férjének, kérje az Urat, hogy el tudjon aludni, mert mindenképpen szüksége lenne rá. Károly ezekkel a szavakkal imádkozott: „Legdrágább Megváltóm, kérlek téged, adj álmat szememre.” Ezután el tudott aludni, és három órán át pihent.

Imádság:

Én Uram és Istenem, a te szolgád, Károly király csodálatos példája alapján én is a te Szentséges Szívedre szeretném bízni magamat. Kérlek, hallgasd meg könyörgésemet és teljesítsd kérésemet (itt említse meg az imaszándékát) Boldog Károly király közbenjárására, ámen.

HARMADIK NAP**Egy áldozatos élet példája**

Senki sem szeret jobban, mint az, aki életét adja barátaiért. (Jn 15,13)

A Madeira szigetére történt száműzetés már egy másokért hozott életáldozat volt Boldog Károly király számára. Elvesztette a hazáját, a trónját, a birodalmát. Magánvagyonát és birtokait népei kobozták el tőle. Biztos háttér nélkül és pénzszerzési nehézségekkel kellett várandós feleségét és hét gyermekét eltartania. Idegen fennhatóság alatt, egy messzi szigeten, szokatlan körülmények között, egy nedves házban kényszer-

rült élni. De mindezek ellenére hősies módon mindig készen állt személyes áldozatokat hozni másokért. Végül nem maradt más, a saját életét is feláldozta. Imádságai alapján szilárd meggyőződésévé vált, hogy Isten ezt a végső és legnagyobb áldozatot kéri tőle szeretett népeiért.

A király egész életében amikor csak tehetett, napon-ta áldozott. Élete végéig megőrizte ezt a szokását, és így kapcsolódni tudott a legszentebb áldozathoz, melyben Jézus, az Isteni Bárány felajánlotta magát az Atyának az emberek üdvösségéért. A király kedvenc temploma Madeirán a Nossa Senhora do Monte (Hegyi Boldogasszony) templom volt, melyet mérföldekről is látni lehetett. Egyszer a feleségével beszélgetett, miközben a templom a látómezejükben volt. Közölte, hogy Isten azt kéri tőle, hogy áldozza fel életét a népeiért. A megrökönyödött királyné nem jutott szóhoz, ám a király, szemében eltökéltséggel a templomra nézett, és annyit mondott: „*Meg kell tennem!*”

Isten elfogadta a király életfelajánlását. Beteljesültek Szent X. Piusz próféta szavai, melyeket Károllyal való találkozásuk alkalmával mondott: „*Megáldom Károly főherceget, az Osztrák-Magyar Monarchia jövődő*

császárat, aki nagy megbecsülést szerez és áldást hoz országaira és népeire – noha ezt csak halála után fogják megérteni.”

Imádság:

Én Uram és Istenem, hálát adok neked Károly király életáldozatáért. Segíts, hogy önzetlen példáját követni tudjam, és egyetlen olyan áldozatot se utasítsak vissza, amit te kérsz tőlem. Kérlek, hallgasd meg könyörgésemet és teljesítsd kérésemet (itt említse meg az ima-szándékát) Boldog Károly király közbenjárására, ámen.

NEGYEDIK NAP

Krisztushoz kapcsolódva értelmet találni a szenvedésben

Annak ellenére, hogy Károly király száműzetésbe kényszerült és családját egy szűkös világa kellett költöztetnie, mindig megőrizte életszeretét és derűs természetét. Az érdeklődőknek csak annyit mondott: „*Meg nem érdemelt jólétben élnünk.*” Krisztus példáját követve szabadon vállalta nehézségeit népei szolgálatára. Megpróbáltatásait a

megfeszített Krisztusnak ajánlotta fel: száműzetését, hazájáért és népeiért való aggodalmát, az élelemben és orvosi ellátásban szenvedett hiányokat, a családja iránti törődését és felelősségét, amikor egy nedves, alig fűthető és bútorozott házban kellett élniük.

Ahogy Krisztus töviskoronával, bíborpalástban, kezében nádszállal viselte a katonák gúnyolódásait, úgy próbálta viselni Károly is ellenségei csúfolódását. Lelkileg így osztozott Krisztus kínszenvedésében azokkal a szenvedéseivel, melyeket a saját népétől kapott elutasítás és a száműzetés okoztak neki. Azt is meg kellett érnie, hogy a hozzá legközelebb állók egy része elárulta őt. Mindezek ellenére Károly király mégis képes volt azt mondani: „*Hálás vagyok szerető Istenünknek mindenért, amiben részesít.*”

Amint Jézus vérrel verítékezett az Olajfák hegyén, ugyanúgy a király is erősen verejtékezve szenvedett halálos betegsége idején. Egy ilyen erős roham alatt azt mondta édesanyjának, Mária Jozefának: „*Kérlek, mama, segíts, hogy ne izzadjak ennyire!*”, mire ő: „*Az orvosok azt mondják, hogy ez jót tesz neked.*”. Károly király azt válaszolta: „*Pedig tartok tőle, hogy nem bírom sokáig.*” A hercegnő ezek után a kezében tartott

feszületre mutatott, és azt mondta: „Ő értünk vérrel verejtékezett”. Károly szemei követték ujját. Lázás tekintetével a feszületre nézett és bólintott. Ettől a pillanattól kezdve Boldog Károly soha nem említette kínjait, annak ellenére, hogy haláláig szenvedett a verejtékezéstől.

Betegsége egyre súlyosbodott, légszomjjal, a karjába adott injekciók okozta fertőzéssel, a mustártapaszok miatti égési sérülésekkel, a nyakán és vállain a köpölyözés miatt keletkezett sebekkel küszködött. Már ahhoz is gyenge volt, hogy a fejét felemelje, párnákkal kellett megtámasztani. Kínzó szenvedései ellenére továbbra is figyelmes és gondoskodó maradt másokkal – különösen gyermekeivel – szemben, és nagyon aggasztotta, hogy a betegsége esetleg fertőző lehet. Orvosai kijelentették, hogy még soha nem tapasztaltak mások esetében ilyen hatalmas akaraterőt, mint a királyban. Betegsége alatt ura maradt önmagának, a lázrohamok és erős fájdalmak ellenére megőrizte öntudatát és szellemi erejét. Feljegyezték, hogy a király csupán egyszer tévedett, és köszöntötte övéit németül, az általánosan használt francia nyelv helyett.

Boldog Károly király élete végéig folyamatosan imádkozott. Az orvosok, akik nagyon megszerették ápoljukat, csak sírtak, amikor tudatosult bennük, hogy sem a király halálát megakadályozni, sem kínszenvedéseit enyhíteni nem tudják. Mielőtt a király meghalt, így szólt: „Kijelentem, hogy az eckartsaui nyilatkozat érvénytelen és semmis, mivel kikényszerítették. Senki sem tagadhatja, vagy teheti semmissé a tény, hogy én vagyok Magyarország megkoronázott királya.” Reggel tízkor a király kijelentette: „Oly sokat kell szenvednem, hogy népeim újra egymásra találjanak.” Nem sokkal a déli harangszó után, 12:23-kor szenvedései örökre véget értek.

Imádság:

Én Uram és Istenem, Károly király alázatosan járta Veled a kereszt útját. Segíts meg engem, hogy példáját követve és Téged szeretve hordozni tudjam mindennapi keresztjeimet. Kérlek, hallgasd meg könyörgésemet és teljesítsd kérésemet (itt említse meg az imaszándékát) Boldog Károly király közbenjárására, ámen.

ÖTÖDIK NAP

„Szeressétek ellenségeiteket!” (Mt 5,44)

A király hősie fokon gyakorolta az ellenség-szeretet krisztusi tanácsát. Élete során mindig meg tudott bocsátani másoknak. Károly király élete során hazugságoknak, rágalmaknak és számos megpróbáltatásnak volt kitéve, melyektől rendkívüli módon szenvedett. Mégis, a halálos ágyán kimondott szavai a megbocsátás nemes példáját állítják elénk: *„Megbocsátok minden ellenségemnek, minden bántalmazómnak és mindenkinek, aki az életem során ellenem dolgozott.”*

1925. április 5-én Károly trónörökösről a korábbi szárnysegéd, Rudolf Brougier az alábbiakat írta visszaemlékezésében: *„Istenhite őszinte volt, ő maga nagylelkűen jószívű, kedves, udvarias, kötelességeihez fáradhatatlanul hűséges, kiemelkedő tehetséget árult el a katonai vezetés terén. Jelleménél fogva alázatos és urizálástól mentes természetét csak erősítette példás neveltetése. A magamutogatás és a tetszelgés vágya hiányzott belőle. Súlyos felelősségét természetes derűvel viselte, pedig az már érezhetően megterhelő volt szá-*

mára. A főherceg bátorsága és az aggodalmaskodás teljes hiánya már széles körben ismert és elismert volt; az a tulajdonsága, hogy a személyét fenyegető veszély teljesen hidegen hagyta, királyként és császárként is megmaradt, és ezt a legnehezebb helyzetekben is megőrizte.”

Boldog Károly mindig felelősséget érzett népei sorsának alakulása iránt. Tiszta derűt sugárzó természete és mély hite alakította azt a forrást, melyből a békére való folyamatos törekvése fakadt. Már 1916-ban, trónörökösként egy gyors és tisztességes béke elérését tartotta a legfontosabb feladatának. Trónra lépésének első napjától kezdve minden igyekezetét e nemes cél szolgálatába állította, hogy birodalmának népeit megkímélje a további áldozatoktól és hogy a béke császáráként uralkodhasson egy megújuló Osztrák-Magyar Monarchiában.

Nehéz megérteni, hogy egy ilyen erényes és nemes jellemű férfivel szemben mennyi ellenállást tanúsítottak, mennyi rágalom érte és mennyi erőfeszítés irányult jó hírének a lerombolására. A királyt nem csak a személyes vagyonától fosztották meg, de a hazugságok és rágalmak segítségével a nevét is befeketítették.

A Szentírás azt tanítja nekünk, hogy az életszentség egyik mércéje az ellenszerszeretet képessége. Ennek fényében nem lehet kétségünk Boldog Károly kimagasló erényei felől.

Imádság:

Én Uram és Istenem, te azt tanítod nekünk a Miatyánkban, hogy bocsássuk meg mások bűneit, hogy a mieink is megbocsátást nyerjenek. Segíts nekem, Károly király életpéldáját követve, hogy meg tudjam bocsátani az összes ellenem elkövetett igazságtalanságot. Kérlek, hallgasd meg könyörgésemet és teljesítsd kérésemet (itt említse meg az imaszándékát) Boldog Károly király közbenjárására, ámen.

HATODIK NAP

Az odaadó édesapa

Az egyik legnagyobb fájdalmat az okozta Károly királynak, amikor a madeirai száműzetés kezdetén távol került a gyermekeitől. A gyerekek egészen addig Svájcban maradtak, amíg a királyné – szigorú feltételek mellett – el tudott utazni

értük és magával tudta vinni őket Madeira szigetére. A család újraegyesüléséről olvashatunk ebben a beszámolóban: „[Károly] február 2-án találkozott Zita királynéval és a gyerekekkel – Róbert főherceg kivételével (aki épp vakbélműtétje után lábadozott) –, hogy elkísérje őket és Mária Jozefa hercegnőt Funchalba. Károly király a mólón állt. A gyerekek öröme leírhatatlan volt, mikor boldog ölelésekkel köszöntötték édesapjukat, amint felszállt a hajóra. Könnyek folytak a király arcán is, amikor a folyosón sétált karjában a kis Rudolf főherceggel. A személyzet tagjai, akik a gyerekekkel tartottak, megdöbbenve látták, hogy uralkodójuk mennyire kimerült és megöregedett. Ennek ellenére lehetetlen volt a keserűségnek bármi jelét felfedezni rajta.”

Betegsége idején nagy örömet okozott a királynak, amikor a gyermekei hangját hallhatta az ablakon át. Halálos betegsége alatt végig odafigyelt arra, hogy ne veszélyeztesse mások egészségét és tisztában volt azzal az esetleges traumával is, mely gyermekeit érhetné, ha készületlenül ennyire betegen látnák őt. A halálos ágyához gyermekei közül csak Ottót, a trónörökösöt hívta, mert neki példát akart mutatni, hogyan néz

szembe a halállal egy katolikus uralkodó. Ottó hangosan zokogott haldokló édesapja láttán. Többi gyermekét a király meg akarta óvni a fertőzésveszélytől és ettől a nehéz utolsó találkozástól.

Halála előtt egyik utolsó imádságát a király a gyermekeiért mondta, akiket név szerint felsorolva Krisztus különleges oltalmába ajánlott. Mária Jozefa, aki fültanúja volt ennek, így emlékezett a király szavaira: „*Legkedvesebb Megváltóm, kérlek, óvd gyermekeinket, Ottót, Mädit, Róbertet, Félixet, Károly Lajost. Ki a következő?*» A királyné segített neki, »Rudolf«, mondta, és ő folytatta, »Rudolfot, Lottit és különösen a legkisebbet (a királyné várandós volt Erzsébettel, aki csak a király halála után született meg). Óvd őket testben és lélekben, ámen! Legyen meg a Te akaratod! Ámen.«”

Imádság:

Én Uram és Istenem, hálát adok neked, hogy Boldog Károly annyira szerette a családját, hogy a te szent akaratodra és isteni gondviselésedre tudta bízni őket. Kérlek, hallgasd meg könyörgésemet és teljesítsd kérésemet (itt említse meg az imaszándékát) Boldog Károly király közbenjárására, ámen.

HETEDIK NAP ***A felszentelt uralkodó***

A szemtanúk elismerően emlékeztek vissza Károly király nagy kötelességtudatára. Császári és királyi szolgálatát Istentől kapott megbízatásnak tekintette, ezért népei atyja szeretett volna lenni. Egy beszélgetés során, melyet Polzer-Hoditz gróffal folytatott 1917. április 28-án, a király ezt mondta: *„Végső soron a szolgálat azt jelenti, hogy segíts másoknak, amennyire tudsz. Császárként jó példát kell mutatnom. Ha mindenki egyszerűen csak teljesítené keresztény kötelességeit, nem lenne ennyi gyűlölet és szenvedés a világon.”* A felebaráti szeretet gyakorlásában példamutató volt. Bécs polgárai érdekében, hogy a kimerült lakosság szenvedéseit enyhítse, a császári palota lovaiból és kocsijaiból sokat átengedett szénszállításra. Magánvagyonából adakozott a szegényeknek, még a személyes ruhatárából is rendszeresen ajándékozott a rászorulóknak.

1914-ben, a háború kezdetén a leendő császár és király a Hetzendorf palota előtt összegyűlt és a háborút éltető tömeg előtt kijelentette: *„Mindenkinek, aki ismer*

engem, tudja, hogy mennyire szeretem Ausztriát és Magyarországot. Nem ülhetek ölbe tett kézzel a szükség idején. Azt is tudja mindenki, aki ismer engem, hogy katona vagyok, és mint ilyet, hadviselésre képeztek ki. Ennek ellenére egyszerűen nem tudom megérteni, hogyan fogadhatják az emberek ezt a háborút – legyen bármily igazságos is – ekkora üdvivalgással. Hisz a háborúskodás, mindent tekintetbe véve, valami szörnyűség.”

Friedrich Funder 1938-ban az alábbiakat írta Károly királyról: *„Ő volt az egyetlen államférfi, aki folyamatosan azt kereste, hogyan tudná a háborút lezárni. Ezt teljes odaadással képviselte, baráttal és ellenséggel szemben egyaránt. Ha Károly császár akarata és erőfeszítései szerint mentek volna a dolgok, több millió háborúban odaveszett élet – és nem csak az osztrákoké – megmenekült volna, a német nép későbbi szörnyű romlása is elkerülhető lett volna és Európa még ma is békében élne.”*

Károly király egyik legmélyebb meggyőződése volt, hogy a koronát Istentől kapta. Ezért magyar királyi koronázása nagy jelentőséggel bírt számára. Ötven évvel az esemény után Zita királyné így beszélt az

eseményről: *„Ami a leginkább lenyűgözött minket az egész szertartásból, azok a megindító liturgikus szövegek voltak, különösen az eskük, melyeket felkenése előtt a király tett az oltár előtt az igazságosság és a béke megőrzésére. Ez a templomi szent fogadalom pontosan az a politikai program volt, melyet Károly a trónra lépése óta végre akart hajtani. Ezt akkor mindketten szavak nélkül is nagyon erősen éreztük.”* (Gordon Brook-Shepherd: *The Last Habsburg*. Weybright and Talley, New York, 1968.)

Magát a koronázási szertartást Maria Holbacher így írta le: *„A liturgikus keretek között szentelményként kiszolgáltattott koronázás szakrális cselekménye által a kiválasztott »Isten kegyelméből« uralkodóvá válik és eltelik e magas hivatásnak megfelelő kegyelemmel, hogy a rábízott népeket békében és jólétben kormányozhassa, az üdvösségüket is szolgálva. A koronázás szertartása a szentmise felajánlási része előtt történik és hasonlít az ünnepélyes fogadalomtételhez, a papszenteléshez, a benedikáláshoz és a püspökszenteléshez. Leginkább abban, hogy a jelölt a Mindenszentek litániája alatt hason fekszik a földön az oltár előtt. Magyarország primása, az esztergomi érsek végzi a koronázást és a*

szentmisét. Egy hosszabb imádság után a koronázásra jelöltet felkenik a szent krizmával és ráadják a koronázási ékszereket, miközben egyenként felidézik szent kötelességeit. Ez azért történik, hogy a jelölt megértse, a tőle várt belső és külső cselekedetek mércéje és elvárásai oly magasak, hogy Isten segítségével nélkül pusztán emberi erővel nem tudná ezeket megvalósítani.”

Boldog Károly felkent uralkodóként rendkívüli hűségéről tett tanúbizonyságot. Inkább elviselte a félreértést, rágalmozást, száműzetést és a viszonylagos szegénységet, minthogy hűtlenné váljon a koronázási esküjéhez. Személyes meggyőződése volt, hogy véglegesen soha nem mondhat le, mivel a koronát az egyház képviselőinek közvetítésével maga Isten helyezte a fejére, visszavonhatatlanul. Maurus Carnot bencés atya előtt, aki a svájci száműzetés idején Károly lelki gondozását ellátta, nyomatékosan kijelentette: „Soha nem fogom megszegni a koronázási eskümet. Szent István koronája számomra szent. Az életemet elvehetik, de soha, soha, soha nem foszthatnak meg eskümtől és a Szent Koronától.” Zita királyné egész életében követte férje példáját, és elutasította a trónról való végleges lemondást.

Imádság:

Én Uram és Istenem, hálát adok neked Károly király hivatásához való hűségéért. Segíts engem is, kérlek, hogy lelkiismeretesen teljesítsem kötelességeimet. Kérlek, hallgasd meg könyörgésemet és teljesítsd kérésemet (itt említse meg az imaszándékát) Boldog Károly király közbenjárására, ámen.

NYOLCADIK NAP

Isten akaratának hűséges teljesítése

Károly király Isten akaratát kereste minden fontos döntésében. Számára ez alapvetően fontos volt élete és cselekedetei alakításában. A szemtanúk beszámolnak a tisztaság iránti szeretetéről és arról, hogy a legkisebb mértékben sem tűrte el környezetében a durva beszédet. Zita királyné így emlékezett arra, amit férje a halálos ágyán mondott: „»Dühösnek lenni? Panaszkodni? Ha ismered Isten akaratát, minden a helyére kerül.« És egy kis idő múlva: »Most teljes nyíltsággal el akarom mondani neked, hogy én mindig arra törekedtem, hogy felismerjem Isten akara-

tát mindenben, és hogy a lehető legteljesebb mértékben kövessem azt.»

A „*Legyen meg a te akaratod!*” imádság Károly király életének irányelve volt, melyet élete végén is megerősített, mielőtt visszaadta lelkét teremtőjének. Károly király Krisztust követte ebben is: „*Az én eledelem, hogy annak akaratát teljesítsem, aki küldött.*” (Jn 4,34) A népei vezetésére szóló küldetését úgy fogta fel, mintha Isten megbízottja lenne. Ezért mindenben alávetette magát az isteni akaratnak és teljesen átadta magát ennek az alázatos szolgálatnak. Készen állt arra is, hogy a mennyei hazába költözzön, ezért tudta olyan korán magához hívni őt az Isten.

Másokat mindig maga elé helyezett, önös céljait és szándékait pedig az utolsó helyre. E tekintetben Károly király életpéldája olyan, mint Máriaé. Az emberi célokon túlmutató isteni célokat kereső Mária-tisztelő férfié, aki a Szűzanya szavaival imádkozhatta: „*Legyen nekem a te igéd szerint!*” (Lk 1,38) Tiszta lelke Mária Isten iránti feltétlen bizalmát tükrözte. Halálos betegsége és lázálmai közepette is csak a kötelességeire gondolt: „*Most épp a bécsi gyermekek miatt [aggódott], akiknek tejet akart juttatni, aztán*

egy szomjúságtól teljesen kiszáradt, táborig kórházban fekvő cseh katona miatt, akire visszagondolt. Folyamatosan aggódott a román megszállás előtti erdélyi kiűrés miatt, ami hosszas viták tárgya volt közte és Tisza István között.”

Károly király követte az Úr Jézus példáját, aki egyedül szenvedett az Olajfák hegyén. A legnagyobb megpróbáltatásaira úgy tekintett, hogy Krisztussal együtt kiitta a szenvedés kelyhét. Elfogadta az Atya üdvözítő hívását még a legsúlyosabb szenvedések között is, és szívből ki tudta jelenteni: „*Hálás vagyok a szerető Istennek mindenért, amit küldött vagy megengedett.*”

Imádság:

Én Uram és Istenem, hálát adok neked Károly király önátadásáért, melyről élete minden helyzetében tanúságot tett. Segíts nekem felismerni üdvözítő szándékodat életem minden nehézségében, és add, hogy mindig hűségesen követni tudjalak. Kérlek, hallgasd meg könyörgésemet és teljesítsd kérésemet (itt említse meg az imaszándékát) Boldog Károly király közbenjárására, ámen.

KILENCEDIK NAP
A Szűzanya iránti tisztelete

Halálának napján Károly király megkérdezte feleségét, hogy milyen nap is van. „Szűz Mária napja, szombat”, válaszolta a királyné. Károly király érckoporsója a madeirai Hegyi Boldogasszony-templomba került, ahol a mai napig nyugszik. Károly királyt egész életében védte Mária oltalmazó palástja, és ez kitűnt a sorsfordító események alkalmával is. A király életének legfontosabb napjai közül jónéhány éppen szombatra esett. Madeirára érkezésének napja, november 19. Szombati napon bérmálták, szombaton nyilvánították nagykorúnak, e napon nősült és szintén egy szombati napon koronázták Magyarország királyává. Szombaton tért vissza Magyarországra az első restaurációs kísérlet alkalmával, és a második kísérlet elbukása után egy szombati napon utasította vissza, hogy lemondjon a trónigényéről, vállalva döntésének súlyos következményeit. Szombaton költözött fel a család a ködös madeirai hegyre, és a király életének utolsó napja, 1922. április 1-je – amikor Isten hazahívta az ő hűséges szolgáját – szintén szombati napra esett.

Károly király élete nagy csatáit rózsafüzérrel a kezében, máriás lelkülettel vívta. Szép példa, hogy naponta imádkozta a rózsafüzért. A ma is meglévő és Szent X. Piusz pápától kapott rózsafüzért használta egész felnőtt életében. Bármilyen fontos és sürgős kormányzati ügyekkel kellett foglalkoznia, minden nap szakított fél órát a rózsafüzér elimádkozására. Mária hűséges fiaként égi édesanyja iránti tiszteletét az ő örök példájának követésével mutatta ki. Szerénység, alázat, nyitottság, együttérzés, mások megértése és megbecsülése voltak azok az erények, melyeket magában erősített. Isten akaratának megértése, az elmélyült imaélet és a Mária-tisztelet voltak életének alapértékei. Népeit és saját gyermekeit szerető atyaként hagyta, hogy szívét a fájdalom törje járja át, ahogy a Boldogságos Szűzanya szívét is az ő Szent Fia keresztje alatt.

Imádság:

Én Uram és Istenem, hálát adok neked Szűz Mária anyai törődéséért Károly király életében is. Segíts meg engem, hogy lelkiismeretesen és hűségesen követhessem az ő példájukat, és ha csak tehetem, naponta imádkozzam a rózsafüzért. Kérlek, hallgasd meg könyörgése-

met és teljesítsd kérésemet (itt említse meg az imaszándékát) Boldog Károly király közbenjárására, ámen.

ZÁRÓIMA

Mennyei Atyánk, Károly király megdicsőített téged, először mint katolikus hívő, odaadó férj és édesapa, aztán mint hitvalló keresztény uralkodó – hivatásainak példás megélésével. Elfogadta hívásodat, hogy életét is felajánlja népei üdvösségéért: lemondott fiatal életéről, elviselt sok testi szenvedést és szembenézett Zita királyné és nyolc fiatal gyermeke – köztük a még meg sem született Erzsébet – hátra hagyásának fájdalomával.

Károly nem részesült a gyógyulás áldásában, ám azóta Boldog Károly égi közbenjárására sokan részesülnek a gyógyulás kegyelmében, imáik meghallgatást nyernek és súlyos betegségekből csodás gyógyulást tapasztalnak. Kérlek, segíts meg engem is, ha ez a te szent akaratoddal megegyezik. Segíts, hogy Boldog Károly király erénygyakorlását követhessem, földi

életemet arra is felhasználva, hogy másokért imádkozzam, az Isten üdvözítő irgalmát kérjem és Jézus Krisztussal egyre közelebbi kapcsolatba és egységre lépjek, ámen.

Kérlek, hallgasd meg könyörgésemet és teljesítsd kérésemet *(itt említse meg az imaszándékát)*.

Add, kérünk, hogy Boldog Károly királyt mielőbb szentként tisztelhesük a te Szent Neved dicsőségére, a Boldogságos Szűz Mária dicséretére, hogy ezáltal áldás fakadjon Egyházad teljes közösségére, ámen.

Károly szavai

„*Mostantól egymást kell az égbe vezetnünk.*”

Zitához intézett szavai esküvőjük másnapján, 1911. október 22.

„*Aki ismer engem, azt is tudja, hogy katona vagyok, s mint ilyet arra tanítottak, hogy miként kell helytállni a csatatéren. Mégis nem tudom megérteni, hogy az emberek hogyan tudnak örülni egy háborúnak, és hogyan tudják ilyen ünnepléssel fogadni annak kitörését.*”

Zitához az I. világháború kitörésekor

„*Kötelességből jöttem ide. Megkoronázott királyként nemcsak jogaim vannak, hanem kötelességeim is. Meg kell őriznem a Szent Korona jogait, méltóságát és becsületét. Nem könnyű ez nekem. De utolsó leheletemig kitartok kötelességem teljesítése mellett. Bármennyire is nehéz, Urunk és Megváltónk vezet engem.*”

Csernoch János hercegprímáshoz a visszatérési kísérletek után, 1921.

„*Azért kell ennyit szenvednem, hogy népeim újra egymásra találjanak!*”

Betegsége alatt mondott szavai Madeirán, 1922.

„*Jézus, jöjj, jöjj... Legyen meg a Te szent akaratom!... Igen, igen... Amint akarod... én Jézusom...*”

Utolsó szavai a feszület szemlélése közben, melyet Zita tartott a kezében, 1922. április 1.

Liturgikus szövegek

SZENTMISE

Emléknap (hivatalos):

Október 21. (szentségi házasságkötésének napja)

Olvasmány (Magyarországon az Esztergom-Buda-pesti Főegyházmegyében hivatalos):

Szent Pál apostolnak az efezusiakhoz írt leveléből (6,10-13.18)

Végül: erősödjetek meg az Úrban, az ő mindenható erejéből. Öltsetek föl az Isten fegyverzetét, hogy az ördög cselvetéseinek ellenállhassatok. Nem annyira a vér és a test ellen kell küzdenünk, hanem a fejedelemségek és hatalmasságok, ennek a sötét világnak kormányzói és az égi magasságoknak gonosz szellemei ellen. Ezért öltsetek fel az Isten fegyverzetét, hogy a gonosz napon ellenállhassatok, és mindent legyőzve megtarthassátok állásaitokat. Minden alkalommal imádkozzatok a Lélekben könyörögve és imákat

mondva. Legyetek éberek, és imádkozzatok kitartóan az összes szentért.

Evangélium (Magyarországon az Esztergom-Buda-pesti Főegyházmegyében hivatalos):

Szent Máté könyvéből (7,21-27)

Nem jut be mindenki a mennyek országába, aki mondja nekem: – Uram, Uram! Csak az, aki teljesíti mennyei Atyám akaratát. Sokan mondják majd nekem azon a napon: Uram, Uram, hát nem a te nevedben jövendöltünk? Nem a te nevedben úztünk ördögöket? Nem a te nevedben tettünk annyi csodát? – Akkor kijelentem nekik: Sosem ismertelek benneteket. Távozzatok színem elől, ti gonosztevők!

Aki hallgatja szavamat, és tettekre is váltja, az okos emberhez hasonlít, aki sziklára építette a házát. Szakadt a zápor, ömlött az ár, süvített a szél, és neki-zúdult a háznak, de nem dőlt össze, mert szikla volt az alapja. Aki hallgatja ugyan tanításomat, de nem váltja tettekre, a balga emberhez hasonlít, aki házát homokra építette. Szakadt a zápor, ömlött az ár, süvített a szél, és neki-zúdult a háznak. Az összedőlt és romhalmazzá vált.

A szentmise első könyörgése (latin nyelven hivatalos):

Deus, qui per ærumnas huius mundi beátum Carolum regem de regno terræstri ad cælæstem corónam transtulísti, eius nobis intercessióne concéde, ut Fílió tuo fratribúsqúe serviéntes ad vitam ætérnam pervénire valeámus. Per Dóminum nostrum Iesum Christum, Fílium tuum: qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. Amen.

Istenünk, aki Boldog Károlyt viszontagságos úton a földi királyságból a te országodba vezetted, és menynevi koronával jutalmaztad, az ő közbenjárására add meg nekünk, hogy Szent Fiadat és testvéreinket szolgálva mi is eljussunk az örök életre. A mi Urunk Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik, a Szentlélekkel egységben, Isten, mindörökkön örökké. Amen.

Felajánlás (nem hivatalos):

Mindenható Isten, oltárodhoz visszük áldozati adományainkat. Kérünk, fogadd el ezeket, és add meg

nekünk azt a szívbeli odaadást, amivel szolgálhat, Boldog Károlyt is megajándékozta. Tisztíts meg értelmünket és ébreszd fel szeretetünket, hogy úgy ünnepelezzük ezt az áldozatot, hogy tetszésedre váljon és elnyerjük az örök üdvösséget. Krisztus, a mi Urunk által. Amen.

Áldozás utáni imádság (nem hivatalos):

Mindenható örök Isten, irgalom Atyja és minden vigasztalás Istene, Boldog Károly emléknapiján a te neved dicséretére gyűltünk össze. Add kérünk Fiad Teste és Vére által elnyernünk az örök életet, melyet megígértél mindazoknak, akik szeretnek téged. Krisztus, a mi Urunk által. Amen.

A szentmisének a római rítus rendkívüli formájában történő ünneplése esetén a nem püspök hitvallók első közös miséje végzendő (Os justi).

AZ IMAÓRÁK LITURGIÁJA
(NEM HIVATALOS)

Emléknap:
Október 21.

Az Ausztriai Házból származó Károly 1887-ben született Persenburgban (St. Pölten-i Egyházmegye). 1911. október 21-én szentsági házasságot kötött Bourbon-Pármái Zitával. Feleségével és gyermekeivel példás családi életet élt, valódi családgyházként, melyet az Eucharisztia iránti szeretete és Szűz Mária iránti tisztelete alakított és gazdagított. Az első világháború alatt, 1916-ban lett ausztriai császár és Magyarország apostoli királya. Egy igazságos és tartós békére törekedett, és ebben a méltányosságot és az igazságosságot tartotta szem előtt. 1919-ben az Ideiglenes Nemzetgyűlés száműzte Ausztriából, viszonylagos nélkülözésben élt. Végzetes betegségét Istenbe vetett bizalommal viselte. 1922. április 1-jén halt meg Funchalban, Madeira szigetén, az utolsó szavait Jézushoz imádkozva.

Második olvasmány

A II. Vatikáni Zsinat lelkipásztori konstitúciója az Egyházzról a mai világban (*Gaudium et Spes*, 93.)

A világ építése és célbajuttatása

A keresztények emlékezvén az Úr szavára: „Aról tudják majd meg rólatok, hogy a tanítványaim vagytok, hogy szeretettel vagytok egymás iránt” (Jn 13,35), mit kívánhatnának jobban, mint azt, hogy egyre nemesebb lélekkel és hatékonyabban szolgálják ma a világ embereit. Így tehát hűségesen ragaszkodva az evangéliumhoz, belőle merítve az erőt, s mindazokkal összefogva, akik szeretik és teszik az igazságot, hatalmas feladatot vállaltak itt a földön, melyről számot kell majd adniuk annak, aki mindenki fölött ítélkezni fog az utolsó napon. Nem jut be mindenki a mennyek országába, aki mondogatja: „Uram, Uram”, hanem csak azok, akik megteszik az Atya akaratát, és derekasan munkához látnak. Az Atya pedig azt akarja, hogy minden emberben fölismerjük Krisztust, a mi testvérünket, és hatékonyan szeressük, nemcsak szóval, hanem tettel is, így téve tanúságot az igazságról, s hogy közöljük másokkal a Mennyei Atya

szeretetének misztériumát. Ha ezt tesszük, az emberekben az egész földkerekségen mindenütt felébred a Szentlélek ajándékaként az élő reménység, hogy végezetül fölvétetnek a békébe és tökéletes boldogságba abban a hazában, melyet az Úr dicsősége ragyog be.

„Annak pedig, aki a bennünk működő erővel mindent megtehet azon felül is, amit mi kérünk vagy megértünk, dicsőség legyen az Egyházban és Jézus Krisztusban minden nemzedéken át, örökkön örökké. Ámen.” (Ef 3,20-21)

Responzórium

Világossággá letettek az Úrban. Éljetek a világosság gyermekeiként!

– A világosság alkot minden jóságot, tisztességet és igazságot.

Ti vagytok a világ világossága. Fényetek világítson az emberek előtt.

– A világosság alkot minden jóságot, tisztességet és igazságot.

Imádság

Istenünk, aki Boldog Károlyt viszontagságos úton a földi királyságból a te országodba vezetted, és menyeyi koronával jutalmaztad, az ő közbenjárására add meg nekünk, hogy Szent Fiadat és testvéreinket szolgálva mi is eljussunk az örök életre. A mi Urunk Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik, a Szentlélekkel egységben, Isten, mindörökkön örökké. Ámen.

Boldog IV. Károly hitvalló ausztriai császár és apostoli magyar király

A magyarság emlékezetében a mai napig elevenen élnek királyaink és a nevükkel összeforrt események, akár dicsőséget, akár tragikus bukást jelentettek ezek számunkra. Aligha véletlen, hogy az első és ezidáig utolsó királyaink – Szent I. István és Boldog IV. Károly – mindketten szentéletű uralkodók voltak, és a magyarság meghatározó korszakához köthető életük és tevékenységük. Első királyunknak az építkezés fáradságos életműve jutott, míg az utolsónak a mártíriumot magában hordozó bukás és száműzetés. Az ilyen nehéz sorsokat csak a nagyformátumú emberek tudják a maguk teljességében átélni és ezzel példát mutatni az utókor számára.

Boldog IV. Károly király születésekor még csak trónörökösnek sem számított, noha a korszak közjogi fogalmai szerint magyar királyi herceg volt. Az apostoli magyar király, Ferenc József unokaöccse, Habsburg–Lotaringiai Ottó Ferenc herceg és Mária Jozefa szász

királyi hercegnő elsőszülött fiaként látta meg a napvilágot az alsó-ausztriai Persenbeugban, 1887. augusztus 17-én. Édesapja meglehetősen léha életet élt, gyakorlatilag különváltan a feleségétől. De koránál fogva Ferenc Józsefnek nem kellett rá komolyan számítania az utódlásban. 1906-ban „Szép” (vagy ahogyan idehaza lovasbravúrijai után hívták, „Nagy”) Ottó főherceg halála után a rangon alul házasodott Ferenc Ferdinánd lett a trónörökös. Károly király édesapja – Ferenc Ferdinánddal ellentétben – kedvelte a magyarokat, ami mélyen vallásos édesapjától, a haláláig trónörökösként számontartott Habsburg–Lotaringiai Károly Lajos magyar királyi hercegtől hagyományozódott rá, akinek kastélya is volt a felvidéki Kistapolcsányban.

Károly főherceget születésekor tehát négyen is megelőzték a trónöröklés rendjében. Édesanyja azonban a szigorú vallásos nevelés mellett nagy gondot fordított arra is, hogy fiai – Károly és öccse, Habsburg–Lotaringiai Miksa Jenő főherceg is – megtanuljanak magyarul. Négyéves koráig ő tanította legidősebb fiát, majd Georg Wallis választotta ki a tanárokat, hogy Károly megfelelő képzést kapjon, 13 éves korában

ugyanis – Ferenc Ferdinánd rangon aluli házasságkötése következtében – ’prezumpatív (lehetséges) trónörökös’ lett belőle.

Károly főherceg éles elmével, alázatos jellemmel, de gyenge fizikummal rendelkező ifjú volt. Szigorú napi-renddel és rendszeres mozgással, sportolással sikerült azonban megerősítenie testét és jellemét is. Magyar-tanárát szülei személyesen választották ki, amikor édesapja másfél éven keresztül Sopronban katonatisztként szolgált. Ehhez az időszakhoz köthető a soproni orsolyita zárda stigmatizált apácája, a misztikus Fauland Lujza, rendi nevén Vincentia nővér 1895-ös kijelentése a fiatal főhercegről: „*burkolják imádságba, mert császár és király lesz, aki sokat fog szenvedni, és célpontja lesz a pokol támadásainak*”. A nővér próféciája idővel beigazolódott, hatására imaközösség alakult, amelyből idővel kinőtt a máig létező Károly Király Imaliga, amely 1925-ben nyerte el egyházi jóváhagyását, bécsi központtal, később pedig Károly szenttéavatási eljárását is kezdeményezte.

A főherceget Tormássy János tanító és fia, Tormássy Artúr tanították magyar nyelvi és irodalmi ismeretekre. Utóbbival igazán mély tanár-diák kapcsolat

alakult ki, melynek eredményeként a főhercegi család biztosította az elszegényedett magyar nemes jogi tanulmányait, a királlyá koronázott egykori tanítvány pedig a Ferenc József Rend lovagkeresztjét adományozta a később plébánossá lett hajdani tanítójának. A fiatal főherceg falta a magyar irodalom nagyjainak munkáit, tanárával az órákon és azokon kívül is csak magyarul beszélt, és rajongott a magyar konyháért is. Jókai Mór, Kazinczy Ferenc, Vörösmarty Mihály, Madách Imre, Kemény Zsigmond, Jósika Miklós, Rákosi Viktor, sőt a forradalmár Petőfi Sándor verseit is örömmel olvasta, a Nemzeti dalt meg is tanulta. Az ifjú Károlynak később Endrődy Gyula fiai, Tamás és Lajos lettek a játszótársai, illetve Horthy Miklós bátyja, Horthy István tanította lovagolni, mérsékelt eredménnyel.

Nevelői javaslatára, a gimnázium négy alsó osztályát a bécsi bencés gimnáziumban (Schottengymnasium) végezte el. Tizennégy éves koráig tanult a nyilvános iskolában, ahol annyira közvetlen volt a tanulótársaival, hogy ráragadt a játékos „Főkároly” (Erzkarl) elnevezés, ahogy a hivatalos főherceg megszólítás helyett hívták barátai, ismerősei, de néha még itte-

ni kedvelt tanára, Stephan Fellner atya is. Érettségig nem tett, tekintettel arra, hogy a polgári megméretetés rangja és közjogi állása szerint nem volt lehetséges. Két évig felsőfokú tanulmányokat folytatott a prágai egyetem hallgatójaként, elsősorban közjogi és egyházi előadásokat hallgatva későbbi kabinetfőnöke, Arthur Polzer-Hoditz által kidolgozott tanmenet alapján, amelynek része volt a magyar közjogi rendszer tanulmányozása is. Egyetemi tanulmányait és alapszintű katonai felkészülését 1908-ban fejezte be. Prágában érte a hír, hogy édesapja hosszú szenvedés után 1906. november 1-jén elhunyt. A király ekkor Ferenc Ferdinánd trónörökösöt nevezte ki Károly gyámjává. A gyámság nem túl hosszú időre szólt, hiszen húszéves korában Károlyt nagykorúvá nyilvánították, ekkor lett – a dinasztia szokásainak megfelelően – az Aranygyapjas Rend, külön kérésére csak magánfogadalmas lovagja. Rendtagként joga volt hozzá, hogy bárhol, bármikor szentmisét mondasson, és ő élt is ezzel a jogaival, akár az udvari vonatán, akár a magánkapolnijában.

Zita Bourbon–Pármai hercegnővel fiatal éveiben ismerkedett meg, 1911-ben kérte meg a kezét. A her-

cegnő határozott jellemével, szépségével, lelki erényeivel és vallásosságával egyszerre hódította meg a szívét. Károly már az eljegyzésükön megfogalmazta közös életcéljukat, melyet Zita aztán élete végéig sokat idézett: *„Most egymást kell kölcsönösen az égbe vezetnünk!”*. Szent X. Piusz pápa ekkor, az orsolyita misztikus apácához hasonlóan, előre látta, hogy uralkodói pár lesz Zitából és Károlyból, de szomorú sorssal. Az esküvőjüket még ugyanebben az évben, október 21-én tartották meg Károly apósának schwarzaui kastélyában, ahol Ferenc József is jelen volt, az esküvői szertartást a pápa személyes követe végezte. A Szentatya üzenete a későbbi királyi pár sorsát tekintve prófétikusnak bizonyult: *„Az élet sok keserű órájában, amely bizonyára titeket sem kímél meg, az Istenbe vetett hit legyen támaszotok, és a boldog családi élet legyen mindenkor menedéketek!”*

Rövid boszniai nászút után az ifjú hercegnőből katonafeleség lett, aki hűségesen kísérte őrnagyi rendfokozatban szolgáló párját a vezényelt helyszínekre. Károly főherceg hamarosan a 39. debreceni ezred zászlóaljparancsnoka lett, miközben megszületett két első gyermekük: Ottó, a későbbi magyar

trónörökös 1912-ben és Adelheid (Etelka) 1914-ben. Ottó születésének évében Károly részt vett Bécsben az Eucharisztikus Kongresszuson, mert az Oltáriszentség tisztelete mindig fontos támasz volt számára. Második gyermekének születése évében Károly az Osztrák–Magyar Monarchia tényleges trónörököse is lett, mert 1914. június 28-án meggyilkolták Ferenc Ferdinándot Sarajevóban, ami az első világháború kitöréséhez vezetett.

Immár tényleges trónörökösként Károlyt csak érintőlegesen vonták be a napi, háborús politikába. Ezért nem állították fel trónörökösi kabinetjét sem, annak ellenére, hogy Ferenc József Károlyt mindvégig lojális utódnak tartotta, akivel jól is tudott együtt dolgozni. A trónörököst időről időre Karl Stürgkh osztrák és Tisza István magyar miniszterelnökök tájékoztatták.

Károlyt már a háború elején a hadsereg-főparancsnok, Frigyes főherceg mellé osztották be parancsörtisztként, de nem bíztak rá önálló döntéseket. Távol tartották a hadvezetéstől és a magas politikától egyaránt. Az idős uralkodó azonban egyre többet képviseltette magát a trónörökössel, szállását is Schönbrunnban rendeztette be, közel magához. Károly 1916-ban át-

vette az olaszországi támadás központjában lévő 20. hadtest vezetését, amelynek számottevő eredményei ellenére nem engedélyezték a további támadásokat. Olaszországból a keleti frontra került, Lemberg közelében, Chdrowban rendezték be a főhadiszállását. 1916 őszén tábornokaival közösen Erdélyben készítette elő a Románia elleni ellentámadást. A nagyváradi székesegyházban Károly hosszasan imádkozott Szent László királyunk hermája előtt, közbenjárását kérve a székelység felszabadítására. Katonaévei alatt többször megmentette a kis, szegény falvak harangjait a beolvasztástól.

Amikor hírül vette, hogy Ferenc József a halálára készül, a hadszíntérről Bécsbe sietett. Ezt az utolsó egy hetet Károly az udvarban, az uralkodó mellett töltötte, így annak halála napján, 1916. november 21-én azonnal átvette az uralkodói feladatokat. Uralkodói proklamációjában, amelyet Ferenc József temetése előtt egy héttel adott ki, leszögezte: *„Egynek érzem magam népeimmel abban a hajthatatlan elhatározásban, hogy végig küzdjem a harcot egy olyan béke kiküzdéséig, amely biztosítja a Monarchia fennállását és a zavartalan továbbfejlődés szilárd alapjait. Mindent*

meg akarok tenni, hogy mielőbb elmúljanak a háború áldozatai és borzalmai; újból meg kívánom szerezni népeimnek a béke áldásait.”

Károly és a magyar nemzet számára egyaránt fontos volt a budavári királykoronázás. Ennek megtörténte biztosította Magyarország alkotmányos különállásának fenntartását a Monarchiában, másrészt megóvta az államot attól, hogy egy világegés közepette ex lex állapotba kerüljön. Az uralkodó már december elején jelezte igényét a magyar királykoronázás megtartására. Károly alaposan felkészült a szertartásra, mélyen azonosult annak mind szakrális, mind közjogi tartalmával. Az 1916. december 30-i magyar királykoronázás a monarchikus hagyományokat még elevenen őrző Magyarország utolsó jelentős ünnepi megmozdulása volt. A budavári Nagyboldogasszony-koronázó-templomban a hercegprímás felkente Károlyt, két püspök a vállára helyezte Szent István palástját, ő letette esküjét, a koronázási kardot felöltve megejtette a három kardvágást, majd a hercegprímás és nádor-helyettesként Tisza István miniszterelnök a fejére helyezték a Szent Koronát. Ezután a hercegprímás kezébe adta a jogart és az országalmát, majd a király a nép

előtt is megismételte esküjét. Ősi magyar szokás szerint a koronázási dombon lóhátról megejtette a négy égtáj felé is a kardvágásokat, ezzel jelképezve, hogy minden támadás ellen megvédi országát. Az új király a háborútól szenvedők iránti őszinte együttérzéséről tett tanúbizonyságot hitvesével együtt, amikor a koronázási lakoma tizenkilenc fogását hadikórházakba küldték, miként az ajándékul kapott százezer aranyat is hadiárványoknak, hadiözvegyeknek adományozta a királyi pár.

A királyi család szívesen tartózkodott Gödöllőn és Budán. Károly uralkodói magatartását addig szokatlan közvetlenség jellemezte (miniszterelnökeivel és minisztereivel kezet fogott, tárgyalópartnereit leültette), bizalomteljes jóságával, nyíltságával azonban sokan visszaéltek. Károly maga sem rendelkezett még kellő emberismerettel és politikai tapasztalattal a rendkívül nehéz helyzetben meghozandó uralkodói döntésekhez. A háborús veszteségek egyre inkább sújtották Magyarországot, fokozódott a háborúellenes hangulat. A király is békét akart, és nem a katonai győzelem függvényében. De a béketörekvései sikertelenek maradtak, és minden esélye megszűnt arra,

hogy a Monarchiának megszerezze akár saját külön úton is a fegyvernyugvás lehetőségét.

1917-ben Károly király többször is járt Magyarországon. A két uralkodása idejére esett augusztus 20-i ünnepén első Habsburg–Lotaringiai uralkodóként, királyi testőreitől körülvéve fedetlen fővel kísérte a Szent Jobbot. 1918. október 23-án a „trónfosztó” Debrecenbe látogatott. Ekkorra azonban már a többség számára egyértelművé vált, hogy a Monarchia elvesztette a háborút. 1918. november 16-án Budapesten kikiáltották a népköztársaságot. Károly király nem mondott le trónjáról, eckartsai nyilatkozatában csak azt rögzítette, hogy „minden részvételről az államügyek vitelében visszavonulok és már eleve elismerem azt a döntést, mellyel Magyarország jövődő államformáját megállapítja”. A királyi pár Svájcba költözött, de 1921-ben Károly két alkalommal kísérletet tett rá, hogy uralkodóként visszatérjen Magyarországra.

Károly király visszatérési szándékának kiindulópontja az a felelősségteljes felfogás volt, amely, ha nem is közelített mindenben a reálpolitikához, de végtelenül őszinte volt a részéről: *„Töviskoronát viseltem eddig, és töviskorona az, amit Magyarország visszaadhat*

nekem. A koronázási eskü mindig azt jelentette számomra, hogy a király és a nemzet virágzásban és romlásban egyaránt össze kell, hogy kapcsolódjék” – mondta titkárának első visszatérési kísérlete előtt. Szándékával tisztában volt XV. Benedek pápa is, aki mind a két restaurációs kísérletet támogatta.

Károly király mindig irtózott a polgárháborútól és a felesleges vérrontástól. Első visszatérésekor, 1921 márciusában megrökönyödött a kormányzó iránta való hűtlenségén, és az ígért támogatás elmaradásán, de betegsége meggátolta a határozottabb fellépésben. A második alkalommal, októberben kimondottan a polgárháború veszélye rettentette el trónjának visszafoglalásától. Híveinek ő adta ki a parancsot a fegyveres harcok beszüntetésére. A király és hitvese megalázó körülmények között várták sorsukat előbb Tatán, majd a tihanyi bencés apátságban. Látogatói, Csernoch János hercegprímás és Apponyi Albert beszámolói szerint megalázottságában is a király volt az, aki vigasztalta őket. Életét váltságul ajánlotta fel népeiért, mialatt a magyar nemzetgyűlés 1921. november 6-án kimondta a Habsburg–Lotaringiai-ház trónfosztását.

A száműzött uralkodói család a portugáliai Madeira szigetén, Funchalban talált szegényes menedéket, ahol különösen nagy segítség volt eleven katolikus hitük és intenzív szentségi életük. A király élete utolsó éveiben naponta járult szentáldozáshoz, imádkozott, rózsafüzér ájtatosságot tartott, ha tehetett, fiaival együtt ministrált. Ruhája alatt skapulárét viselt annak az ígéretnek zálogaként, melyet annak idején a Szűzanya tett Szent Simonnak: aki hordja és halálakor is viseli a skapulárét, üdvösségre jut. Károly gyakran kérte Szent Mihály arkangyal, a mennyei seregek vezérének közbenjárását is. Kortársai közül szentként tisztelte a csak később szentté avatott Parzhami Szent Konrádot, és közel állt hozzá Borrromei Szent Károly példaértékű élete is.

Károly és családja nagy anyagi nehézségek között élt Madeirán. A gyermekek magyar nevelője, Zsámboky Pál atya visszaemlékezései szerint azonban ezek csak erősítették Károly hősiek erényeit, aki az ellenségeiről is nagy szeretettel beszélt. 1922 februárjában a család felköltözött az esős, hűvös hegyoldalba, a Villa Quinta do Monte nevű házba, melyet egy helyi bankár ajánlott fel nekik. Más lehetőség nem lévén, elfogad-

ták a fűtetlen, nedves épületet. Március 9-én Károly a két legidősebb gyermekkel, Ottóval és Etelkával Funchalba ment ajándékot vásárolni kisfia, Károly Lajos negyedik születésnapjára. Hazafelé Károly meghűlt, néhány nappal később belázasodott, köhögött és ágyynak esett. Az elkésett orvosi ellátás miatt állapota tüdőgyulladásra súlyosbodott. Ma már tudjuk, hogy Károly király a spanyolnáthának hívott vírust kaphatta el, ami az influenza „A” nevű vírusának az első és egyúttal legpusztítóbb, világméretű járványa volt.

Zita királyné állapotos volt utolsó gyermekükkel, Erzsébettel, ezért nem mehetett közel haldokló férjéhez, aki Ottó fiának az utolsó óráival is egész életére kiható hiteles példát és tanítást adott. A száműzött magyar király – Zsámboky atya tanúsága szerint – mintha párbeszédet folytatott volna Krisztussal. 1922. április elsején a Teremtő Isten magához hívta, ez a nap, akkor szombat lévén, a Szűzanya napja is volt egyben. A magyar nép a közép-európai nemzetekkel együtt máig őrzi emlékét. Egy szentéletű, mártírsorsú embert tisztel benne, aki esküjéhez, családjához és népéhez mindhalálig hű maradt.

Pánczél Hegedűs János

Károly király életének fontosabb eseményei

1887. augusztus 17.

Károly főherceg megszületik Persenbeugban. Matthias Binder Sankt Pölten-i megyéspüspök két nappal később megkereszteli.

1895.

A főherceg rokonai és barátai egy imacsoportot alakítanak a misztikus és stigmatizált Vincentia szerzetesnővér próféciaja alapján.

1911. október 21.

Károly főherceg összeházasodik Bourbon–Pármai Zita hercegnővel a steinfeldi Schwarzaui kastélyban.

1912. november 20.

Megszületik Károly és Zita első gyermeke, Ottó főherceg a reichenauai Wartholz kastélyban.

1914. június 28.

Szarajevóban meggyilkolják Ferenc Ferdinánd trónörökösét.

1914. július 28.

Ausztria–Magyarország hadat üzen Szerbiának. A leendő király nem volt tagja a Ferenc József vezette koronatanácsnak, és nem vett részt a döntés meghozatalában.

1916. november 21.

Meghal Ferenc József. A Habsburg-ház szabályai szerint az uralkodó halálának pillanatában a trónörökös azonnal ausztriai császár lesz, minden külön szerződés nélkül. Trónralépési kiáltványában Károly kijelenti: *„Mindent meg akarok tenni, hogy a legrövidebb időn belül véget vessék a háború borzalmainak és áldozatainak, és visszanyerjem népeim számára a béke súlyosan hiányolt áldásait.”*

1916. december 30.

Károlyt Budán a Szent Koronával Magyarország apostoli királyává koronázzák. Zitát egyidejűleg magyar királynévá koronázzák.

1918. október 30.

Ausztriában alkotmányozó nemzetgyűlés alakul. Bécsben felosztatják a Birodalmi Gyűlést, de a német-ausztriai képviselők megmaradnak. A cseh nemzetgyűlés visszautasítja a császár által 1918. október 16-án kiadott „*Népkiáltványt*”, mely egy nemzetállamok alkotta szövetségi birodalmat hozott volna létre, és kikiáltja Csehország függetlenségét.

1918. november 11.

A császárral egy lemondási nyilatkozatot akarnak aláírni, mellyel átadta volna a hatalmat az Ideiglenes Nemzetgyűlésnek. Az uralkodó a lemondást visszautasítja, mivel azt vallja, hogy Istentől kapta uralkodói megbízatását. Végül aláír egy kompromisszumos nyilatkozatot, melyben lemond az új államigazgatás kialakításában való személyes részvételéről. Aznap este az uralkodói család elhagyja a schönbrunni palotát, és az eckartsauai vadászkastélyban rendezkedik be.

1918. november 12.

Az Ideiglenes Nemzetgyűlés kikiáltja az Osztrák Köztársaságot, és leválik a már csak névleg létező Ausztria–Magyarországról.

1919. február

A brit kormány Strutt alezredest küldi az uralkodói család védelmére.

1919. március 4.

Az uralkodói családot Svájcba kísérik száműzetésbe. Az uralkodó továbbra is visszautasítja a trónjáról történő végleges lemondást. Távozásuk után kihirdetnek egy rendeletet Ausztriában, mely örökre száműzi a dinasztiát és elkobozza a magánvagyonukat.

1921 húsvétján

Károly király megkísérli helyreállítani trónját Magyarországon. Horthy Miklós kormányzó meggyőzi, hogy térjen vissza Svájcba.

1921. október

A második magyar restaurációs kísérlet. A magyar hatóságok őt és Zita királynét elfogják és az antant őrizete alá helyezik. Az antant vezetői döntenek a volt uralkodó távoli helyre történő száműzéséről.

1921. november 21.

Károly király és Zita királyné megérkeznek Funchalba, száműzetésük végső állomására, a portugáliai Madeira szigetére.

1922. február közepe

A volt uralkodó családjával egy nyirkos, nehezen fűthető nyaralóépületbe költözik, melyet a tulajdonosa ingyen ajánlott fel számukra.

1922. március 9.

Károly megfázik egy séta során. Március 21-ig nem hívnak orvost, aki megvizsgálhatná. Egyik tüdeje elfertőződik, majd a fájdalmas kezelések ellenére a fertőzés áttérjed a másik tüdejére is.

1922. április 1.

Károly 34 éves korában, délután 12:23-kor meghal, miután életét Istennek ajánlotta fel áldozatként népei kiengesztelődéséért. Halála előtt minden ellenségének megbocsát. A királynét özvegyként hagyja hátra hét, egy és tíz év közötti pici gyermekkel. Nyolcadik gyermekük Károly halála után két hónappal születik meg.

1972. április 1.

Károly király halálának ötvenedik évfordulóján egy hivatalos egyházi bizottság a szűkebb családtagok jelenlétében felnyitja koporsóját, és rögzíti, hogy a király holtteste viszonylag ép állapotban van.

2003.

Április 12-én Szent II. János Pál pápa kiadja a dekretumot Károly király hősiek erénygyakorlásáról. December 20-án a Szentszék elismer egy, Károly király közbenjárására történt csodás gyógyulást.

2004. október 3.

Szent II. János Pál pápa boldoggá avatja Károly királyt a vatikáni Szent Péter téren.